

V jednoduchosti je někdy síla

Vybrat vhodný stroj je vždy otázkou financí, priorit, požadovaných vlastností a v poslední době i praktického předvádění. Nejinak tomu bylo na farmě Ing. Kamila Lojky při výběru výkonného shrnovače píce. Vítězem se nakonec stal konstrukčně jednoduchý shrnovač bez nuceného pohonu, který splňuje všechny nároky nejen pro práci na farmě, ale především ve službách.

Soukromě hospodařící rolník Ing. Kamil Lojka se věnuje zemědělské výrobě a poskytování služeb. Jeho farma sídlí v obci Heřmaněč, ležící v okrese Jindřichův Hradec.

Hospodařit začal Ing. Lojka v roce 2006 na rodinných pozemcích, které převzal po svém otci. K 90 ha vlastní zemědělské půdy přibýly časem další hektary jak vlastní, tak pronajaté, a tak dnes Kamil Lojka s manželkou a společníkem hospodaří na 200 ha půdy. „Protože jsme v oblastech LFA, v méně příznivých podmínkách, máme všechny pozemky zatravněné a věnujeme se ekologickému chovu skotu.

Specializujeme se na pastevní chov plemene aberdeen angus. V současné době máme v chovu 130 kusů,“ přibližuje hlavní činnost farmy hospodář.

Druhou aktivitou, které se Ing. Lojka intenzivně věnuje, je poskytování služeb v oblasti aplikace hnojiv a sklizně pícnin: „Zjara rozmetáme všechny druhy statkových hnojiv a následně se věnujeme sklizni píce a lisování sena a slámy. Využíváme přitom techniku, kterou jsme si pořídili pro obhospodařování vlastních pozemků,“ vysvětluje. Protože je farma vybavena výkonnou technikou, netrvají Ing. Lojkovi práce na vlastních pozemcích dlouho, a tak získává čas na provozování služeb. Na podzim pak sklizňové práce vystřídá opět rozmetání statkových hnojiv.

Kvalitní technika je základ

Na to, že má farma „pouze“ 200 ha, je technikou vybavena opravdu velmi dobře. Ing. Lojka má k dispozici pět traktorů John Deere, obrabeč Krone, shrnovače s tvorbou stranového (6,2 m) a středového (7,4 m) řádku Kuhn, dva lisy na velké hranolové balíky Fendt a pro senáže lis na válcové balíky s baličkou. Posledním přírůstkem je širokozáběrový shrnovač s prstovými koly Sitrex. A právě zkušenosti s prací tohoto shrnovače se záběrem 11,4 m nás zajímají.

Dlouhý a pečlivý výběr

„Dlouhou dobu, přibližně od roku 2011, v souvislosti s tím, jak se navýšily objemy prací, jsem přemýšlel nad novou technikou, která by nám pomohla zefektivnit práci jak na vlastních loukách, tak při shrnování slámy ve službách,“ vysvětluje Ing. Lojka a pokračuje: „Zejména při sklizni slámy potřebujeme stroj, který pracuje nejen s velkým záběrem, ale i vysokou rychlostí, protože lisy na velké hranolové balíky jedou poměrně rychle a potřebují přísun dostatečného množství materiálu. Při sklizni malými sklízecími mlátičkami proto shrnujeme dva až tři řádky najednou. Dále jsme potřebovali stroj, který v případě, že sláma po sklizni zmokne,

► Produktový manažer firmy Unimarco Ing. Tomáš Černý (zleva) s Ing. Kamilem Lojkou a jednatelem společnosti CEMA servis s. r. o. Martinem Pastorkem

ji při následné operaci prohrábne a převrátí, a umožní tak v krátké době lisování do balíků.“

Na farmě tedy hledali stroj s velkým pracovním záběrem, jenž bude schopen pracovat vysokou rychlostí a přitom nebude složitý a komplikovaný, nebude příliš drahý a nebude potřebovat výkonný traktor. „Silné traktory máme agregované s lisy. K dispozici jsme měli stroje

s výkonem od 90 do 130 k,“ vysvětluje Ing. Lojka a pokračuje: „Pozorovali jsme práci shrnovačů různých konstrukcí a hledali optimální řešení. Byli jsme se podívat na práci velkých rotorových shrnovačů a také těch s paprskovými koly. Sousední firma Agroenergo MD, s. r. o., si pořídila věčkové shrnovače s prstovými koly a tvorbou středového řádku a její reference byly velmi dobré. Sami

► Při práci má shrnovač pracovní záběr 11,4 m a možnost regulace šířky řádku

jsme se přesvědčili, že shrnovače odváděly velmi kvalitní práci. Bylo to tak pro nás stejné, jako bychom si je vyzkoušeli na vlastních pozemcích. Využili jsme i nabídnutou příležitost a ještě si provedli zkoušku následného lisování jimi vytvořených řádků. Na základě praktických zkušeností jsme se pak rozhodli, že při první příležitosti, až budeme moci využít dotaci, si takový shrnovač koupíme.“ Příležitost nastala v roce 2016, a tak Ing. Lojka oslovil v dubnu firmu

druhé seči, to je kolem 300 ha.“ S dalšími přidruženými zakázkami tak sklízí technika každý rok kolem 1000 ha travních ploch.

Samotný prstový shrnovač pak připravuje hmotu pro lis při sběru slámy po sklizni obilnin (někdy také při sběru trav na semeno vymláčených po kombajnu). „Kupujeme slámu na řádku. Pokud není slámy velké množství, stahujeme ji shrnovačem ze dvou nebo tří řádků do jednoho. Lis tak nemá tolik pojezdů, práce

► Shrnovač Sitrex v přepravní poloze

20 000 velkých hranolových balíků (120 x 90 x 240 cm). Z tohoto množství putuje polovina do spalovny v Jindřichově Hradci a polovina k zákazníkům v rámci poskytovaných služeb. Shrnovač Sitrex tak bude v příštích letech využíván i při sklizni slámy. Tu technika Ing. Lojky sklízí z plochy kolem 1200 ha, na Sitrex z toho připadne kolem 500 ha. Z uvedeného vyplývá, že v ročních objemech tvoří významnou část práce ve službách. To potvrzuje Ing. Lojka: „Největším naším zákazníkem je moravský podnik AGRO Ořechov, a. s., na jehož pozemcích začínáme a každoročně vyrobíme 5000 balíků slámy. Pak technika pokračuje v práci směrem zpět domů. Pracujeme u Moravských Budějovic, v Želetavě, Telči či v Kamenici.“

měsících provozu? „Já jsem z tohoto shrnovače nadšený,“ říká s uznáním a vysvětluje proč: „Samozřejmě, finanční úspora oproti velkým rotorovým shrnovačům byla velká, ale nebyla nejdůležitější. Předností má pro nás shrnovač Sitrex mnohem více. Je nenáročný na údržbu, konstrukčně velmi jednoduchý, bez kardanů, převodovek a dalších pohyblivých součástí, navíc velmi rychle rozložitelný do pracovní polohy a zpět do přepravní, a to jsou vlastnosti pro provozovatele služeb velmi důležité. A co je třeba zvláště zdůraznit – shrnovač Sitrex umožňuje práci vysokou rychlostí. Když je rovný pozemek a příhodné podmínky, lze s ním pracovat i rychlostí 20 km/h. Zvládáme tak připravovat řádek pro dva lisy na velké hranolové balíky.“ Díky vysoké jezdové rychlosti a velkému pracovnímu záběru jsou vysoké i hodinové výkony. Ty se pohybují v kombinaci se stranovým rotorovým shrnovačem od 15 až po 30 ha v otavách. Soustředění více řádků do jednoho přináší i ekonomické

► Shrnovač Sitrex Magnum MKE 20 je vybaven ocelovými koly s plastovými výplněmi a 40 ocelovými prsty

CEMA servis s. r. o. z Horního Skřýchova a objednal si věčkový shrnovač pro tvorbu středového řádku Sitrex Magnum MKE 20 s dvaceti prstovými koly a pracovním záběrem 11,4 m. Tento shrnovač, jemuž postačí k pohonu prstových kol pouze kontakt prstů se zemí nebo s píčí, dodala v červnu firma CEMA servis, regionální zástupce importéra techniky Sitrex do ČR a SR, společnosti Unimarco a. s.

Nasazení a objemy práce

Ing. Lojka využívá shrnovač s prstovými koly při mnoha činnostech, v některých případech v kombinaci s rotorovým stranovým shrnovačem. V této sestavě se uplatní při sklizni sena a otav. „Letos bylo příhodné počasí pro otavy, a tak jsme jich udělali opravdu hodně,“ pochvaluje si Ing. Lojka. Z 200 ha vlastních trvalých travních porostů farmy je vyčleněno 60 ha na pastviny a 140 ha se sklízí. „První seč děláme celou na seno, přičemž sečeme i část pastvin, při druhé seči děláme senáže,“ upřesňuje Ing. Lojka a pokračuje: „Seno sklízíme i ve službách. V první, stejně jako ve

je efektivní a šetříme jak techniku, tak čas i náklady,“ vyjmenovává přednosti shrnovače Kamil Lojka. O tom, že je úspora času i nákladů důležitá, svědčí čísla: Za rok lisy vyrobí v průměru

Větší výkony a menší náklady

A jak hodnotí Ing. Lojka shrnovač Sitrex Magnum MKE 20 po několika

**NEJVĚTŠÍ
SVĚTOVÝ VÝROBCE
PAPRSKOVÝCH
SHRNOVAČŮ**

Tel.: +420 577 901 148 • e-mail: unimarco@unimarco.cz • www.unimarco.cz

úspory. Lis s hmotností 9,5 t agregovaný s traktorem o výkonu 240 k má nezanedbatelnou spotřebu, a tak snížení jeho přejezdů po poli znamená méně nákladů za naftu.

Příprava píce pro lis a její kvalita

Shrnovač Sitrex pracuje velmi kvalitně, a to nejen při sklizni sena a slámy, ale i při práci s dalšími materiály. „Měl jsem strach, jak bude tento shrnovač

shrnovat senáž. Jak bude hrnout hodně těžké hmoty. A musím říci, že si s ní poradil velmi dobře a rozptýlil moje obavy, stejně jako při shrnování krátké hmoty. Pokud má shrnovaný materiál délku alespoň 10 cm, shrnuje ji prstový shrnovač velmi dobře, a to i při malé rychlosti na konci řádků. Kratší materiál nemá cenu shrnovat, ten je lepší zmulčovat. Shrnovač se osvědčil i při sběru a lisování trav na semeno po vymlácení kombajnem. Řádky se pěkně zavalují do středu a tráva se přitom obrátí.

Navíc pomocí hydraulicky stavitelných posledních kol si můžeme nastavovat výslednou šířku řádku,“ pochvaluje si Ing. Lojka a poznamenává: „Jediné, co musíme ještě doladit, je sběr v blízkosti lesa, v místech, kde je velký výskyt mechu.“ Díky své konstrukci shrnovač zajistí kvalitní sběr píce s minimálním obsahem popelovin a malým odrolem, velmi dobře kopíruje terén, takže vymete i nerovný pozemek a dostane slámu ze strniště. Shrnovačem vytvořený řádek si pochvalují i obsluhy následné

sběrací techniky pro jeho kompaktnost a rovnoměrnost.

Říká se, že kdo rychle dává, dvakrát dává. A u shrnovače Sitrex s prstovými koly to platí také. Pozná to nejen službař, ale také každý, kdo potřebuje sklídit velké plochy a díky počasí má na sběr pouze pár dní. Potom se sběr rychlostí 20 km/h při záběru téměř 12 m ukáže být výhrou. ■

Jiří Hruška

Foto autor a archiv farmy

Manipulátory nového věku

Teleskopické manipulátory Manitou jsou na našem trhu velmi oblíbené. Jejich výrobce je však již po dlouhou dobu produkoval téměř v nezměněné podobě. A protože všichni výrobci zemědělské techniky se snaží průběžně inovovat, musel k inovacím přistoupit i francouzský výrobce, který byl k úpravám tlacen i legislativně, a to nutností použití motorů splňujících nejprísnější emisní limit.

Slavnostní představení nových manipulátorů se odehrálo v listopadu loňského roku na Sardinii a výrobce početné skupině novinářů i prodejců ze všech evropských zemí představil šesti nových modelů MLT s přídomkem NewAg. NewAg je zkratkou pro New Agriculture, a protože to tak trochu připomíná New Age, můžeme klidně hovořit o manipulátorech nového věku.

Faktem je, že úplně nový věk v konstrukci to není, na něj si budeme muset ještě počkat. Přestože jsou zpracované designové a konstrukční studie mimochodem velmi pěkné a technicky nápadité, vlastní výroba je vždy otázkou financí a cenové konkurenceschopnosti na trhu. Na manipulátory se stavitelnou

světlou výškou, automaticky vysunovaným protizávažím, otočnou sedačkou pro pohodlnější nastupování, či promítáním provozních údajů na čelní okno, si budeme muset počkat. Pokud vůbec někdy takové systémy budou uvedeny do praxe. Ve virtuální simulaci však vypadají velmi dobře.

Variabilita se rozšiřuje

Na Sardinii bylo představeno šest základních modelů teleskopických manipulátorů Manitou. Jednalo se o provedení MLT 630, 635, 733, 737, 741 a 940. Výrobce zůstává věrný smysluplnému značení modelů, takže 635 znamená výšku zdvihu 6 metrů a nosnost 3,5 t,

733 lze přeložit jako 7 metrů výšky s kapacitou 3,3 tuny, 737 znamená zdvih 7 metrů a nosnost 3,7 tuny atd.

Pohonnou jednotkou nových manipulátorů jsou čtyřválcové motory Deutz se zdvihovým objemem 3,6 l. Motory plní emisní limit Tier 4f, a to s využitím oxidacího katalyzátoru, recirkulace spalín

I s plynulou převodovkou

Nové modely manipulátorů jsou vybaveny nejen různě výkonnými motory, ale i rozdílnými převodovkami. Nejjednodušší provedení převodového ústrojí nese označení Powershuttle a není to žádná novinka. Jde o známou

► Nové manipulátory Manitou s přídatným označením NewAg byly představeny v listopadu loňského roku na Sardinii

► Model MLT 360–105 je výkonově i výkonnostně nejslabším manipulátorem z nové řady

a hlavně systému SCR. Jejich výkonové nastavení pokrývá rozsah od 105 do 136 k. Novinkou je ve standardní výbavě montovaný reverzní ventilátor, který se může reverzovat v automatickém režimu, při němž se vstupní mřížka chladičů profoukne jednou za tři minuty na čas deset sekund.

čtyřstupňovou převodovkou s hydrodynamickým měničem točivého momentu pro plynulý rozjezd a elektrohydraulickou reverzací. S touto převodovkou jezdí i většina manipulátorů Manitou, které byly prodány na našem trhu. Převodovka Powershuttle je vyhrazena výkonově nejslabším modelům MLT